

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
pap nagykereskedése, hova az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt

Hirdetmények díja:
□ centiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér sora 20 kr.

Vigyázzni mindig kell, félni soha se szabad!

Mint az időszi láz, ismét feljött az oláhoktól való ijedezés sajátságos érzete, mire okot kétségtelenül azon magatartás adott, melyet a román nép vezetői maguknak megengedni jónak láttak, mely bátorsága emelése végett a földműves nép csendes tömegét különböző ürügyek alatt mozgósította a lelkészek, tanítók nagy részének bevonásával s az ifjúságból választott küldöncök utasításával.

A helyzet kétségtelenül kellemetlen, mert a megzavart hangulat a békés munkálkodást, melyre mindnyájunknak oly nagy szüksége van, akadályozza; az egymásra utalt és századokon át egymással békésen megférő nemzetiségek között az oktaian elhidegülést terjeszti; a barátságos együttlélet feszélyezővé teszi s így annak az erőnek kifejtésére, melylyel a kultúra terén előbbre tört népeket elérni igyekezünk, erős gátakat vet. Ismételjük: a helyzet kellemetlen, de nem veszélyes, s akik az 1848-49-iki évek borzalmaira gondolva, riasztó híreket kürtölnek s ott hagyva otikonukat el is távoznak, azokat meg gondolatlan magatartásukért veszedelmesebbnek tartjuk.

Eltekintve attól, hogy a hatóságok éberem örködnek, sa mozgalom terjedésének minden szimptomáját gondosan megfigyelik, igazán nincs ok tulzolt félelemre; nincs ok reá, hogy páni félelem tanúsításával megveszerte azon hitet terjesszék, hogy maga a magyarság sem tartja a magyar állam kezét elég erősnek arra, hogy oltalmazó árnyékában biztonságban érezzék magukat.

Biztosíthatunk mindenkit, hogy a hatóság megtett minden intézkedést; nem azért, mintha maga is a rend megzavarásától, a félrevezetett népszenevedélyek kitérésétől tartana; hanem főleg azért, hogy a lakosság ijedezése megnyugtató legyen, s hogy az állam szándéka és imponáló ereje felől azok a félrevezetett polgártársaink se legyenek egy pillanatra sem kétségben, a kik duzzognak, elégedetlenkednek ugyan, de a kik bizonyára érzik gyöngeségüket és tehetetlenségüket a hatalom kiapadhatatlan forrásaival rendelkező törvényes állapottal, a magyar állammal szemben.

Valóban, nincs miért hosszasan magya-

rázni, hogy a mostani napok lényegesen különböznek az 1848-iki véres napoktól.

Akkor meg volt hasonlva a nemzet és az uralkodó; ma a legbensőbb harmóniában él nemzetével Magyarország lovagias, alkotmányos királya.

Akkor tűzben-lángban állt az ország; föllázított szerbek, tótok, oláhok keltek fel ellenünk s a reactio szervezett hadseregei állottak a lázadók háta mögött.

Ma a haderő a miénk, a mi hátunk mögött áll. A hatóság egy intésére vérbe fojtja a katonaság a megkísérelt felkelést s pacifikálja a nyugtalan vidékeket.

A hiradás ma villámgyorsasággal történhetik; a mindenfelé elágazó vasútvonalakon a fegyveres erő mindenütt gyorsan ott terem, a hol szükség van reá, s a fegyverek mai — szinte azt mondanám, pokoli tökéletessége mellett, fegyvertelen, vagy rosszul felfegyverzett tömegek harezza rendes haderő ellen, örültséggel határos vállalkozás.

A szeptegők azt hiszik talán, hogy 1848-ban az oláh felkelés egyetlen éjszakán történt? Hónapokig folyt akadálytalanul a fegyverek készítése, a „légiók“ szervezése, a vezetők ide-oda tanakodása és csigalassúsággal indultak meg — császári katonaság oltalmazó vaskerítése mögött s annak védelme alatt az ugynevezett hadmozdulatok.

Hát most, azt hiszik, a szicíliai vicsernyéhez hasonló vérfürdőt lehet rögtönözni a falukon, mikor a csendőrség éjjel-nappal a falvakban járkal s mikor a csendőrség létszáma minden örsön meg van kettőzítetve?

Ha honfitársaink félelme nem volna természetes érzésből fakadó, melyet utóvégre is érteni lehet, határtalanul komikusnak találnók bizonyítani manapság egy oláh forradalom lehetetlenségét.

Róluk is fel kell tételezni, hogy az értelem s az okosság ugyanazon törvényei szerint gondolkodnak, mint más emberfia. Ők is belátják azt, hogy fegyverek koczájára, egy polgárháború véres iszonyataira bizni népük sorsát és jövőjét: lehetetlen vállalkozás, melynek ők innák meg keserű levét.

Aztán azok, kik a népbolondítás nemtelen mesteriségét oly tökéletességre vitték, tudatában vannak azon fizikai veszélyeknek, melyeknek becses bőrük ki volna téve, ha a felforgatott tör-

vényes rendet anyagi erővel kellene a hatóság-nak helyreállítani.

Tehát nyugodjanak meg honfitársaink. Legyenek éberek, elővigyázók, de ok nélküli félelem rémképeivel ne ijesszessék magukat s ne nehezteljenek meg a hatóság dolgát s ne bátorítsák fel még jobban a szerencsétlenül elámitott népet.

A „vihár egy pohár vízben“ elenyészik ismét, a hogy elnyugodott 1855-ben és most két esztendeje.

S legyenek arról meggyőződve, hogy minél több ily mozgalom foly le a maga természetes medrében minden baj nélkül, annal inkább meg-inog a román nép hite az első sorban saját érdekeiket néző vezetőkben, akik teljesíthetetlen ígéretekkel kecsegtették őket, de a kik a pusztai ígéretésnél soha sem tudnak többre menni. e hazában hol az 1848-iki magyartörvények egyenlő jogot, egyenlő igazságot, egyenlő védelmet osztanak, de meg is tudják törni mindazok roszindulatu törekvését. kik a magyar állam: vérünkkel szerzett és megtartott közházánk ellen feltámadni, a közbékét megbontani merészelnék.

Hasson minden birtokos, minden értelmes ember román polgártársainkra s a mindennapi élet tapasztalataival s a törvény szavaival igazolják be, hogy nekünk együtt kell élnünk békében, bizalomban ezután is, mint éltünk századokon át.

Az E. M. K. E. közgyűlése.

Minden népek szellemi, anyagi erősségének létalapja műveltségében gyökerezik. Az igazi műveltség meghozza az eszközök tisztaságát, esakis ez szül közös törekvéseket, egyesíti a legtávolabbi világrészeket, hozza össze egy haza polgárait. A tudomány nagy vívmányai megédesítik az egyes életét, boldogítják az összest. A kultúrának csak áldásai vannak, mindnyájunkat táplálnak gyümölcsei.

Az élet szétszórja a testvéreket, élő híroket se hallik. Szétvált utakon küzdenek a létért, összeolvassza őket az édes szülői kebel. Műveltség gyengédebbé, szorosabbá fűzi kötelékeinket édes anyánkhoz.

Földi életünket megédesítő ezen magas eszményi czélok szolgálatában áll az E. M. K. E. Tíz éves fennállása, megerősödése hathatós tényező hazánk kultúrájának előbbvitelére. A hatalmas társadalom, szíveink önkéntes meguyilatkozása, ezen legelső kultüregyletünk keletkezése, fenlétének alapja, e közös érzület teremt-

TÁRCZA.

A mikor még . . .

*A mikor még gyermek voltam
Sokszor mondták nékem
— S hittem is —, hogy az anygálok
Főm laknak az égen.*

*De mióta megláttalak
Szőke lányka léged,
Hiszem, hogy az anygálok is
Mi közöttünk élnek! —*

Zajzon Mihály.

A karmester.

(Monolog.)

Van szerencsém magamat ajánlani.
Csello Tivadar, okleveles zeneköltő és karmester
33 éves, baptista, nőtlen, büntetve nem volt.

Vagy . . . pardon! Most veszem észre, hogy a nagyérdemű közönség előtt állok.

Ezer manó és üténypálca! soha sem voltam ennyire szórakozott . . .

De nem is csoda . . . Ez a vastag, ez a durva materialis világ felháborítja utolsó csöpp véretem! Nem akar hinni talentumomnak. Pedig kérem, annyit dolgozom, mint egy ökör!

Oh te szerencsés ökör! oh, te istenektől megáldott

genialis állat, a ki nem irsz valczert, népdalt, operettet! S oh te szerencsétlen Csello Tivadar, a ki minden este 3 valczert, 5 népdal és másfél operettet teremtesz! De kinek? De minek? Csupán kebled Isteni sugallatára! Pedig ki vagyok én?!

Ha Beethoven nem születik, most én vagyok Beethoven! Ha Haydn elfelejtette volna világra jönni, most én szerezném a „Teremtés“-t! Ha Mendelsohn, Chopin, Wagner uraknak nem lett volna édes mamájuk, most ezek az urak én volnék!

De millióim ördög és violinkulcs! — — egy kicsit elkéstem! — —

Már nem is akartam világra jönni. S mégis világra jöttem! Jajj!! Soha se voltam ilyen szórakozott! Búbánatomban nem is nőttem meg, csak négy lábnyira. Ebből kifolyólag sokba kerül a cipőm. Tizenhárom centiméter magos sarkot kell rá rakatnom! Az pedig több mint másfél oktáva!

Do — re — mi — fa — so — la — si — do!

Do — si — la — ss —

Tessék kérem! A cipőm sarka, hangjegyekben kifejezve!

Kérem . . .

Ez a cipő is csupa átok rajtam.

Hitelbe készült. Még nem fizettem ki. A bőr-művész a multkor is meglátogatott érte.

Áh, jó nápot, édes Szurkos ur, hogy ván? — kérdém művészi leereszkedéssel.

Ni ni! Ez haramiának néz engem. Szeme villámlik, arca zord, megrendül a föld is, a mint ajkait megnyitva, mondván:

„Pénzt!“

— So — la — si — do —

— „Hallja az úr! Én nem bánom, szól a zsidó, ha nem! Nekem pénz kell!“

Ah, a paraszt! ki akarom fizetni, hogy ne legyen többé bajom vele. Kinyitom fiókomat, belemarkolok s oda nyújtom neki.

Ezer háromszor aláhuzott C — Hozzám csapta! Egy méltatlanul ledorongolt operett részei voltak! Soha sem voltam ilyen szórakozott!

Külömben ne tessék megijedni! Nem vagyok én mindig ilyen szerencsétlen! Néha úgy megcsap a dicsőség ragyogó szárnya, hogy szinte orra bukom.

A multkor koncertet veztettem. Nekünk zeneköltőknek közös erényünk, hogy másként nem szerepelünk, csak ha saját darabjainkat adhatjuk.

Mit is törődjek az ember a más férczművével, mikor a maga remekét adhatja? . . .

Lázasan folyt a készülődés . . .

Megyek föl a színházba! Ott vár a személyzet. Rányitok a darabra. A nyitány nincs sehoh. Az én isteni C-durom! Bizony otthon maradt a fiókban!

Hé, kellékes! hol van maga?

— Itt vagyok instállom!

— Itt a kulcsom, szaladjon hamar! Otthon maradt a C-dur.

— Instállom, én csak a kandurt ismerem. Tegnapelőtt összekarmolászta a képemet! . . .

— Oh a kötnivaló! No, menjen már! A fiókomban van egy petytyegtetett papir, hozza el!

Elhozta . . .

heti csak meg egyetlen anyánk, magyar hazánk iránti gyermeki vonzalmunkat.

A nagy multban is a felvilágosodás zászlaját elől lobogtató Torda városa és segítő társa: az E. M. K. E. torda-aranyosvármegyei választmánya az őt multhoz hív, mikor hazánk legnagyobb kultúregyletét falai közé hívta. Együttal aldozni kíván ez alkalommal az eszményiség nagy apostolának, a magyar regényirodalom megalapítójának, hallhatatlan szülőltjének br. *Jósika Miklósnak*. E kettős ünnepély fényét, az E. M. K. E. erejét emelni, az Emke minden pártolóját az 1894. június 3-án tartandó nagy-közygyűlésre és a Jósika-emléktábla leleplezésére ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tordán, 1894. május 6-án. Velits Ödön, elnök. Gróf Bethlen Géza, tiszteleti elnök. Sándor Kálmán, társ-elnök. Gergely Ignác, alelnök. Nagy Olivér, alelnök. Nessenfeld Miklós, Nagy Albert, Borbély György, Volenszky Gyula jegyzők.

Az 1894. június 3-án tartandó Emke nagy közygyűlése és a báró Jósika Miklós születés-házának emléktáblával leendő megjelölése ünnepélyességeinek sorrendje:

1. A Budapest, Kolozsvár, Brassó, Maros-Vásárhely felől jövő vasuti vonatokkal érkező vendégek ünnepélyes fogadása a tordai pályaháznál reggel 8 órakor. A vendégeket üdvözlő Rediger Béla Torda-Aranyosvármegye alispánja.

2. Bevonulás az Emke zászlója alatt a főtérig, a hol az érkezőket Torda városa nevében üdvözlő: Velits Ödön polgármester.

2. A városházánál 3/4 10 órakor gyülekezés, testületi levonulás a báró Jósika Miklós születési háza elibe, a hol a magyar regényirodalom megalapítója születésének századéves emlékére készült emléktábla lelepleztetik le, d. e. 10 órakor következő sorsrendel: a) a tordai dalkör éneke; b) az Erdélyi Irodalmi Társaság küldötteinek beszéde; c) a különböző irodalmi társaságok küldötteinek beszédei; d) alkalmi óda elszavalása; e) polgármester által az emléktáblának a város gondozásába való átvétele és a meglepett küldöttségeknek köszönetet mond; f) a tordai zene-egylet indulója.

4. Az Emke-közygyűlés megtartása d. e. 11 órakor az ó-tordai ev. ref. templomban, következő tárgysorozattal: a) a tordai dalkör éneke; b) a tisztikar és az igazgató választmány jelentései és indítványai; c) az évi költségvetés megállapítása és a megelőző évi zárszámokra vonatkozó számvizsgáló jelentések meghallgatása, elfogadása és a felmentvény megadása, esetleg megtagadása; d) határozathozatal a vidéki választmányok jelentései fölött; e) az egyesület tisztviselőinek s a két tagból álló számvizsgáló bizottságnak megválasztása; f) egyesek önálló indítványai, melyek az igazgató választmányhoz a közygyűlés előtt legalább 8 nappal írásban benyújtandók; g) az ügykezelési szabályok megállapítása s alapszabályok megváltoztatása, módosítása fölötti határozathozatal; h) a jogyzókönyv hitelesítésére három tagnak kiküldése; i) a tordai zene-egylet indulója.

5. Délután 2 órakor társas ebéd a vármegye házában, egy teríték ára 3 frt.

6. Ebéd után 4—8 óráig megtekintése a Széchenyi-ligetben rendezendő tánczsal egybekötött ingyenes

népünnepélynek, a város nevezetességeinek, a só-füzdőnek és sóbányáknak stb.

7. Este 8 órakor hangverseny a vármegyei ház dísztermében, 10 órakor ugyanottan tánczvizgalm; személyjegy 5 frt.

8. Junius hó 4-én reggel 7 órakor az Erdély-részi Kárpát-Egyesület és a kirándulást rendező bizottság utasítása és vezetése alatt társas kirándulás a Torda-hasadékhöz, annak megtekintése, az ujonnan épített menedékház átadása és átvétele; turista villásreggeli; onnan d. u. 2 órakor kirándulás Toroczkóra, a Székelykő és toroczkószentgyörgyi várrom megtekintése, a népviselet bemutatása: este 8 órakor vacsora és meghálás.

Junius hó 5-én reggel 7 órakor indulás a havasi kirándulásra, Offenbányán villásreggeli és az érez-zuzók megtekintése, tovább utazás, este megérkezés Topánfalvára, elszállásolás, 8 órakor vacsora és meghálás.

Junius 6-án reggeli 6 órakor indulás Skerisórára, 11 órakor megérkezés a jégbarlanghoz, másfelől jövő kirándulók talákozás és vilásreggeli, utána a jégbarlang megtekintése, visszaérkezés a községbe, vacsora és meghálás.

Junius 7-én reggel 6 órakor indulás vissza Topánfalvára, megérkezés után villásreggeli, tovább utazás Verespatakra, a honnan az aranybányák, a Csetátye és a Detonáta megtekintése után a Torda felé jövőknél visszatérés Topánfalvára, a tovább menőknek Abrudbányára, meghálás és másnapon 8-án hazautazás.

Részvételi jegyek ára a kocsiérek, élelmezés, meghálás és háts lovak költségeit is beleértve, Tordától és vissza, személyenként 35 frt, mely összeg a jelentkezéssel egyidejűleg befizetendő; kik csak a tordai hasadékhöz és Toroczkóra szándékoznak, 6 frtot fizetnek; kik pedig saját kocsiikkal jönnek, kocsiért nem fizetnek.

Mindenemű kérdésre készséggel és késedelem nélkül felvilágosítást ad, a társasbédre, a hangversenyvel egybekötött tánczmulatságra és a kirándulásokra előjegyzéseket kér, elfogad és teljesít, az elszállásolásokról gondoskodik a százás bizottság elnöksége.

Mindenemű jelentéseket — az illető díjak előleges beküldése mellett — kéri az elnökség mulhatatlanul 1884. május 26-ig 26-ig megtenni; a díjak következők: 1. A közygyűlésen való megjelenés bejelentéséhez csatolandó 1 frt. 2. Társas ebéd 3 frt. o. é. 3. Hangversenyvel egybekötött tánczmulatság belépti díja, személyjegy 2 frt, családjegy 5 frt. 4. Az összes kirándulások részvételi díja 35 frt; Csupán a tordahasadéki és toroczkói kirándulás díja 6 frt.

Az összes, — a közygyűlés, az ünnepségek és részvétel iránti levelezések, megkeresések Velits Ödön polgármester és a százás bizottság elnöke nevére Tordára czimezendők.

Az Önkéntes Tüzoltó-Egyesület rendkívüli közygyűlése.

F. hó 14-én d. e. 11 órakor a városház gyűléstermében nagy érdeklődés közt folyt le az Ö. T. E. közygyűlése. Dr. Winkler Albert fő-

Tessék jól megérteni! Az é — é — én műveimből! Csak jöjjön hozzám még az a kujon, mert ha hozzám jön, minden kottatartóra esküszöm, én megyek el hazulról! . . .

Most is szökvé jöttem el. A zeneköltőknél sokan alkalmatlankodnak. Ki akarom őket kerülni. Megyek. Megyek a mátkámhoz.

Igen, nekem mátkám is van!
De még milyen. Mily nagyszerűen játszik szívem zongora billentyűin.

Igen. Valóságos sonátákat játszik.
Egy este édes sovárgással mentem hozzá.

A konyhára kerültem, hogy meglepjem. Sötét volt. A sötétben valaki a fogával mogyorót tört. Ah, ez nem lehet más, mint ő! Ó a drága, a cukros, álmainnak megtettesült chórusa!

Oda rohantam Egy negyed pauza alatt megöleltem.

— Oh mennyei lilomszál!
— No, hagyjon békén. Nem vagyok lilomszál. Én a' dajka vagyok. —

Iszonyu zavarba jöttem. Ijedtemben megcsókoltam a kezét. Soha sem voltam oly szórakozott.

De mitevő legyek, mikor oly erős bennem a művészi hév.

Ez, ez a hév nem hagy nyugodnom. Minden csöpp vérem oly sebesen lüktet mint a tizenhatod taktus.

Meg kell házasodnom, mert másként megbolondulok. S meg is házasodom sebtiben, mert ha még sokáig késlekedem, megtörténhetik — meg — annyira zavarba jövök, hogy esküvő helyett — keresztelőt tartok. Soha sem voltam ilyen szórakozott! . . .

Szabó Jenő.

parancsnok megnyitójában előadta, hogy elfoglaltsága miatt tisztét tovább nem tarthatja meg és mivel néhány tiszt állás üresedésben van, továbbá, mivel az Orsz. T. Szöv. szabályaihoz való alkalmazkodás és a szükséglet új tisztségek felállítását kívánja meg; ezek betöltésére hívta egybe a közygyűlést. A tisztikar, a megmaradt régi tagokkal együtt, egyhangú lelkesedés közt a következőkép alakult meg: Főparancsnok: Lázár István; parancsnokok: Dancs Mózes, Végh Samu; osztályparancsnokok: Lázár Imre, Papp János, Jakab Károly; szakaszparancsnokok: Boecz Elek, Kövér János, Papp János, Kovács Sándor, Székely J. és Fónyi József; titkár Bartha Zsigmond; segéd-tisztek: Sebestyén Sándor, Baldi Károly. Tanácszási joggal tiszteletbeli tagok: Müller Mihály, Török Bertalan, Winkler Albert, Scheidel József, Ungerpek Miklós.

Az új főparancsnok, mielőtt elnöki székét elfoglalja a maga és parancsnoktársai nevében köszönetet mond a bizalomért. De egyszersmind meleg szavakban szól a tüzoltói intézmény feladatáról és eszközeiről. „Az egyesületek társadalmi értékét — így szól a többek közt — ezéljük szerint kell mérlegelnünk. És ha ezen egyesületnek czélja embertársaink legfőbb javának, életének és vagyónának őrzése, veszedelmek idején pedig megmentése: akkor ezt a legnemesebbek közé kell sorolnunk. S annyival nemesebb, mert ezen czél szolgálataira önként ajánljuk fel magunkat. A czél eszközeit tesz szükségessé, ezen eszközök lelkiismeretes használatát. Engedjék meg nekem, hogy ezen eszközök közt a legfontosabbat hangsúlyozzam és komoly figyelmükbe ajánljam. Egyes emberek minden törekvése elenyészik azon veszedelmekkel szemben, melyekkel küzdeni akarunk, melyeket legyőzni hivatásunk. Azért állottunk össze testületté, azért tettük a munkát közössé. A testületi munkának pedig szükséges feltétele az egyetértés és bajtási szellem, mely a testületből kizár minden személyes torzsalkodást s az egyéni érzést általában aláveti a magasabb czélnek, a jó ügy érdekeinek. Mindenek felett pedig szükséges feltétele a fegyelem. Mikor a tüzoltó parancsnoka rendeletét teljesíti, nem az egyént szolgálja, hanem azt az ügyet, melyet a parancsnok képvisel, s melynek szolgálataira ő maga is ajánlkozott. E nélkül s a fegyelemmel járó pontosság nélkül nem fogunk sikeres munkát végezni. A legénység engedelmeskedik a parancsnoknak, ez a főparancsnoknak, a főparancsnok pedig a szabályzatnak s önöknek, vagyis a közygyűlés határozatainak. Itt tehát nincs kivétel az engedelmességből. Csak így lehet az egyesület életrevaló; csak így fog megfelelni nemes hivatásának; csak így hajthatják a város polgárai nyugodt álomra fejüket, mert tudják, hogy bármilyen veszedelem fenyegeti életüket és vagyonukat, az éj és sötétség szellemei részéről: annak első dühét a fegyelemmel erőssé edzett szervezetenk, ha talán egymaga fel nem is tarthatná, de nem is talál bennünket, városunkat készületlenül. Abban a reményben, hogy ezt önök velem együtt érzik, megvalósításában segítségünkre lesznek: működésünk terét elfoglaljuk azon igérettel, hogy erőnkhez és időnkhez képest mi is mindent megteszünk a jó ügy fellendítésére.“ A gyűlés végeztével még a legközelebbi teendőkre figyelemztette a tagokat, a kik a főparancsnokot testületileg és zenével kísérték lakására.

Délután 4—8 órában parancsnoksági gyűlést tartott, melyen fontos határozatok hoztak a tagok és szerelvények számbavételéről, törzskönyv és rendes szolgálati napló vezetéséről, alapító és pártoló tagok gyűjtéséről, fizetett tüzoltókról, a napos tiszt intézmény és éjjeli őrség szervezéséről, a szertár és irattár megvizsgálásáról, a hiányok pótlásáról. A főparancsnok előterjesztései elfogadtattak s a napos tiszt intézmény még az nap életbelépett. Szolgálati szabályzat alkotására bizottság küldetett ki.

Jó reménységgel nézünk az egyesület jövője elé; pártolására felhívjuk a városi hatóságot és polgárságot. R.

VEGYES HIREK.

— **Bottka István** m. kir. pénzügyi fogalmazó saját kérelmére Lőcsére lett áthelyezve. Benne társadalmunk is egy derék tagot vesz el s ezért sajnáljuk eltávozását.

— **B. Vay Miklós** koronaőr, a főrendiház elnöke, 92 éves korában elhunyt. Benne mind a korona mind a nemzet egy nemes, fenkölt szellemű hazafit birt. 1848-ban az erdélyi részek kormánybiztosa volt s hogy nem fordíthatta el a sok csapást, az valóban nem az ő hű buzgalma és akaratán mult.

A próba nagyszerűen ment. Hát még az előadás! Nagyszerű, remek, isteni!

A mint a fényes publikum előtt verem a taktust mind nagyobb és nagyobb nyomatékkal, egyszerre kezem lábam sebes mozgásba jön — így ni. —

Egyszer csak érzem, hogy a föld nincs a lábaim alatt — repülök — kézzel lábbal — így ni! Ez aztán a *felemelő* hatás.

Egyszer csak a sugólyukban találok magam. Lélekjelenlétem nem vészett el. Karom magasra kinyujtva, onnan dirigálok a kart . . .

Millió pauza! . . . Falrengető taps — óriási tetzésmoraj:

— Hm, kitünő művész! hm, beválnék a czirkuszba! — ilyen s több ehhez hasouló megjegyzések hangzanak. El voltam ragadtatva. Zavaromban a szinpad felé hajtottam meg magamat. Soha sem voltam ilyen szórakozott! . . .

Másnap beállit hozzám egy úri ember.

Ahán! Ez gratulálni jön!

— Van szerencsém!

— Magamat ajánlom.

— Tessék helyet foglalni. Szolgálhatok?

— Egyezkedni jöttem.

— Ugyan!

— Meg akarom venni az ön műveit. — Szédülök. Imé, nyitva az út az Olympusra.

— Kérem, ezer örömet!

— De én csak fontszámra veszem meg.

Hm! Ez nagy műértő lehet! Megvoltam szorulva. Potomáron odaadtam, Kérem, én mindig megvagyok szorulva.

Aztán a minap — csak elbül bennem a vér! A cselédem lisztet hoz az én művembe csomagolva! Az én műveimből lisztes zsakó!

— **Hymen.** Bocz Irma, dr. Bocz József megyei tb. főorvos, m. kórházigazgató kedves leánya, f. hó 19-én esküdt örök hűséget Fejes Áron ev. ref. gymt. tanárnak. Oly állandó boldogságot kívánunk nékik, mint a mily kitartó volt az ifju pár szívének érzelve, mely egyesítette.

— **Mátyás király szobra** Kolozsvárt létesülni fog. A szobor bizottság Fadruz János pozsonyi ifju szobrász pályaművét fogadta el. melyet Strobl és Zala hírneves szobrászok és Margithai festő elragadtatással emeltek ki a többi közül. A nagy király hadi öltözetben ül lován, mely egy Magyarország címéret viselő bástyára van helyezve. A bástya alján négy harcász lekesült kifejezéssel rakja le a diességével elfoglalt harci lobogókat. Az egész minta csupa élet, elevenség, ámbar másfelől azt is fel lehet vetni, hogy az igazságos és tudomány pártoló Mátyásra vonatkozással is kellett volna a megfelelő kifejezéseket alkalmazni.

— **A gyönyörű tavaszi időt** a fagyos szentek nem háborgatták meg, a természet a maga pompájában díszlik, s így, különösen a hol némi eső is volt, gazdáinknak szép kilátása van a termésre. Feltűnő, hogy rendkívül kevés volt a cserebogár, hernyó, pillangó; jó lesz tehát felhasználni az alkalmat s a mi keveset lehet még találni, pusztítsa mindenki, de különösen szőlősgazdáink erélyesen lássanak hozzá a peronospora pusztításához.

— **Gyászhirek.** Városunknak ismét egy régi polgárát ragadta el a halál Kaul Mátyás nyug. városi irnok személyében, a ki is f. hó 14-én est 7 órakor, élete 78-ik, boldog házassága 36-ik évében hosszú szenvedés után kimult. Földi részét f. hó 16-án d. u. 5 órakor — rövid ima után — tették örök nyugalomra. Gyászolják: öz. Kaul Mátyásné szül. Wagner Erzsébet mint neje; Francziska öz. Babos Istvánné, Regina és Anna, Paulini Rudolfné mint gyermekei; Babos István, József és Irén, Paulini Berta, Eliz, Irén, Anna, Emilia, Rudolf, Emi és Róbert, mint unokái; Paulini Rudolf, mint veje; Scheidel Józsefné, sógornője; Lázár Károlyné, az özvegy leánya, gyelmekeik unokái és vejeik; Czövek Róbert körjegyző, az özvegy fia, neje és gyermekei; öz. Wagner Jánosné, az özvegy sógornéja, gyermekei és unokái. — És a végzet, mely Nesztoraik során üte e rést, az előtt egy nappal áldozatot kért ifjuságunk közül is. Orbán Juliska életének 23-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Hült teméit f. hó 15-én, d. e. 10 órakor, a háznál tartott rövid ima után, az ev. ref. egyház szertartása szerint a nagylaki ev. ref. temetőben helyeztetek örök nyugalomra. A letrött virág hullásán kiváltképp keseregnek: a szülők, Orbán Venczel és Jávorszki Krisztina; a testvérek, Orbán Gyula, Jóska és Brencsán János; a nagyanya, Mátéfi Anna és jegyese, Nagy János.

— **Az oláh izgatások híre** sok községben keletlen riadást okozott. Feltűnő hogy a magyar földműves nép most sokkal inkább hiszen a rossz híreknek, mint pár évvel ezelőtt. Pl. Sz.-Ujfaluból egy éjjel több család futott be Enyedre, úgy hogy az alispán esendő-örök küldött ki a faluba és Szász József derék főszolgabíró is kiszállott. Állhír volt az egész. Így volt Benedeken, Igenben. Asszonyánépén s így beszélnek faluszerzte s a városokban a piacokon. Beszélnek a templomokban tartott oláh gyűlésekről, predikatiokról stb. Sokkal helyesebb lenne alaposan végére járni a hírszteleseknek s nem rémitgetni a közönséget, melynek a terhes mezei munka ügyis elég gondot ad. Mint minden alaptalanul felfúj hírsztelezés, elmúlik ez is, de elsősorban maguk az egyházi hatóságok járjanak elől jó példával és okos beszéddel, magyarnál — románál egyaránt.

— **A csendőrség vármegyénk területén** 55 eggyénnel lett megszorítva. E megerősítésre nemcsak a szerencsétlenül felkeltett nemzetiségi izgatások, hanem általában a rend fenntartása miatt már régen nagy szükség volt; különösen némely örnek oly terhes szolgálati feladat jutott, hogy — kivált most, midőn kettőzött figyelemmel kell nehéz feladatukat teljesíteni, majdnem lehetetlen követeltek volna tőlük. Örvedünk hogy valahára teljesedett a közönség régi ohaja, de szükségesnek látjuk, hogy legalább Drassó és Szent-Benedek községekben még egy-egy őrs állíttassék fel mihamarább.

— **A nagy-enyedi kisegítő takarékpénztár** eddigi helyiségét áttette a leányiskolának a városzeg-utca és piac szögletén levő földszinti helyiségébe, hol az eddiginél kényelmesebb és jobb berendezés mellett áll készen a közönség szolgálatára.

— **Búcsú.** Mindazon jóismerőseim és barátaim, kiktől gyors eltávzóságom miatt személyesen búcsút nem vehettem, fogadják ez uton a fájó „Isten veletek!”-et. — Nagy-Enyen, 1894. május 17. Sz. Botka István.

— **Majális Abrudbányán.** Pünkösöd másodnapján kitűnően sikerült tavaszi táncvizalmat rendezett Abrudbánya nemcs ifjusága az abrudbányai ev. ref. és unitárius temető feljőrájának megigazítása javára a Knloch-féle kerthelyiségben. A csinosan sikerült mulatságnak, melyen a város szépei közül igen sokan

vettek részt, a késő éjjelutáni órák vetettek véget. A rendezés főérdeme Sigmund ev. ref. tanítót illeti.

— **Ungureán György** Bessenyő községi, a megye által felfüggesztett falubírójáról azon jelentést tették panaszló az alispánhoz, hogy résztvett volna egy emberölésben, amint ez be is van írva lapunk múlt számában. Ungureán György pedig épen és szabadon bejött szerkesztőségünkbe és bemutatta a balásfalvi kir. járásbírószá vizsgálati birájának hivatalos pecséttel ellátott nyilatkozatát, hogy ő nem részes az emberölésben, sőt nem is volt ott. Amidőn ezt kötelességünkhöz képest közöljük, valóban esodálkozásunkat kell kifejezzük azon vakmerőség felett, hogy intelgens irástudó ember ilyen rettenetes büvület, a legaprólékosabban leírva, hivatalos helyre oly könnyelműen képes beadni.

— **Kossuth szobrára** adakoztak: (Folytatás.) Csiki Károly 10 kr, Bálint János 1 frt, Molnár János 10 kr, Tüzes Lajos 50 kr, Burprich Emilia 50 kr, Stern Sámuel 30 kr, öz. Pap Péterné 1 frt, Kolaszár József 20 kr, ifj. Pap Péter 10 kr, Györfi Károly 20 kr, Papp Domokos 10 kr, Nagyenyedi polgári olvasó egyesület 1 frt, egy gyászkoszorúra tett gyűjtés felcsége 12 frt 85 kr, Z. Szócs István 50 kr, Ince István 30 kr, Ince Sámuel 8. számú gyűjtő-ívén adakoztak: Ince Sámuel 1 frt, Veres Albert 26. számú gyűjtőívén adakozott a nagyenyedi timártársulat 10 frtot. Polonyi Domokos 78. számú gyűjtőívén adakoztak: Polonyi Domokosné 50 kr, Kovács Gizella 50 kr, Hendel Hedvig 20 kr, Polonyi Vilma 20 kr, Polonyi Gyula 15 kr, Polonyi Domokos 1 frt, Antal Jánosné 15 kr, br. Bánfi Jenő 50 kr, Gillich Mátyás 20 kr, Stromajer Károly 10 kr, Király István 10 kr, Csenterits Gábor 30 kr, N. N. Cserenyés Gyula 17. sz. gyűjtési ívén adakoztak: Cserenyés Gyula 50 kr, Sándor Ignác 50 kr, Kovács János 50 kr, Dombrovski Albert 50 kr, Király Adrás 50 kr, D. K. 50 kr, Korbuly Bálint 73. számú gyűjtőívén adakoztak: Fogarasy Kálmán 1 frt, Vertán Géza 1 frt, Bőjthe 50 kr, G. Jelím 50 kr. Id. Kun József 86. számú gyűjtőívén adakoztak: id. Kun József 2 frt, Zsákó Anna 1 frt, Tartler Gizella 50 kr, Demeter Lujza 50 kr, Mátyás Sándor 34. számú gyűjtőívén adakoztak: Mátyás Sándor 60 kr, Orosz Aranka 20 kr, Puskás Gyula 40 kr, Sipos Lajos 20 kr, Jakab Árpád 20 kr, Nagy Lajos 20 kr, Szalai Márton 10 kr. Mátyás Mariska gyűjtése ugyanezen íven: Richárd Mihályné, Dancs Iduska 50 kr, Sándor Albertné 20 kr, Dezső Zsigmondné 1 frt, Elekes Ödön 50 kr, öz. Veress Jánosné 30 kr, Pap Gézané 50 kr, Filla Árpád 1 frt, Keresztes Rozika 50 kr, Mátyás Mariska 1 frt, Sándor Károly 25. sz. gyűjtőívén Kocsis Elek 20 kr, Szép János 10 kr, Sámbori Mózes 20 kr, Megyesi Gábor 20 kr, Graef András 10 kr, Molnár Kornél 20 kr, Muzsnai István 20 kr, Andrádi Györgyné 10 kr, Zaleczki András 20 kr, Vass Ferencz 30 kr, Utczás Lajos 10 kr, Valaki 10 kr, Mátyás Sándor 20 kr, Sátán Jánosné 25 kr, Imreh Mózes 20 kr, Kocsis György 20 kr, Puskás József 40 kr, Puskás Gyula 20 kr, Kovács Miklós 10 kr, Barát Sándor 10. Kovács Lajos szöts 10 kr, Király Sándor 20 kr, Káló Kálmán 10 kr, Pap János 20 kr, Szöts társulat 2 frt, Sándor Károly, 50 kr, Sándor Albert 25 kr.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A tövisi önkéntes tűzoltó egyletnek f. év május 14-én rendezett majális alkalmával bevétel volt: 123 frt 20 kr, kiadás 26 frt 50 kr. Tiszta jövedelem 96 frt 70 kr. Ez alkalommal felülfizettek: Kaufmann Gyula 4 frt 50 kr, Ebergényi Mózes (verespaták) 3 frt, Cirner J. József (Nagyenyed.) Szász József (Nagyenyed.) 2.50—2.50, dr. Boér Jenő, Diamánt Sámuel, Klein Mihály, Slafkovich Jácint, Salamon Hermann 2—2 frt, Csató Ferencz, Salamon Dávid 1.50—1.50 Angyel József (M.-Lapád.) Fried Ignátz, Gruzda Domokos, Krengel Sándor, öz. Márton Ferenczné, Páll László, Salamon Simon, Rottstein Salamon 1—1 frt, Bedő József (Nagyenyed.) B erezki János, Drach Adolf, Haller János, Kiss Istvánné, Kraft Sándor, Landesman (Budapest.) Ljwi Salamon, N. N., Polik József, Rátz Gábor, Salamon Sámuel, Sultz Dániel, Tókos Sándorné (Vajasd.) Ürmösi Jenő 50—50 kr, Székelyhídi Gerő 30 kr, Vass András 20 kr. Fogadják a szives résztvevők, pártolók és felülfizetők nemes tettökért egyletünk hálás köszönetét. Tövis, 1894. május 17-én. A parancsnokság nevében: Slafkovich Jácint, Ö. T. E. fprk. Kiss Elek, segédtiszt.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

„Fenerospor“ (peronospora viticola).

„Maga kíván tanul a magyar.“ (Példabeszéd.)

Ilyen szépen asszimilálta a magyar nyelv ezt a görögös szót. — A mult években egy tudós professor azt fejtegette, hogy: „bogár.“ Hát ennek a német alapszónak csak annyiban van értelme, a mennyiben, minden olyanra, a mit nem szeretünk, azt mondjuk, hogy „csunya bogár.“ — Szőlőragya a neve. Így legvénebb gazdáink is ismerik. Nem ujság, az bizonyos. Nem tudom, melyik római író már kétezer évvel teszen említést arról, hogy Sirakuza nektárt termő vesz-

szeit láthatatlan féreg megemésztette. Hát bizony elég antik. Mint egyáltalában a gomba tölék, ez is spórák (csira) által szaporodik. Kétféle fajta van, (hogy veszne ki!) téli és nyári. Az utóbbiakat — minthogy rendkívül finomak és könnyűek — a szél szerzte hordozza, rá hullanak a szőlőlevél felső lapjára s itt ha eső vagy harmatecseppbe kerülnek, 25—30° C. melegben tovább fejlődnek. Azonban nem így a téli spórák, ezek a legnagyobb hideget kiállják. Tavasszal elette kelnek s folytatják iszonyu rombolásukat a szőlőlevelelen, éretlen vesszőn, a fűrt nyelén s a szőlőbogyókon is.

A szőlőlevél vagy elválnak, a vesszőről s lehull, vagy megszárad s csüngve marad. Minthogy a levél minden növénynek a tüdője, ez által lélekzik, világos, hogy tüdő nélkül ugy az állati élet, mint a növényi élet is sorvadásnak indul. Ezért a peronosporás esztendő után a vesszőket egész rövidre kell metszeni, minden éretlen fát el kell távolítani, mivel az ugy is elfagy.

A peronospora pusztítása borzasztó, vagy tönkre teszi a lombzatot és a fát, e miatt nem érhetik meg a termés, vagy ha a fűrtöt támadja meg, ez vagy lehull, vagy élvezhetetlen bort ad.

Különösen a száraz talaju szőlőkben terjed rohamosabban s így a homoki szőlőkre nézve végetes. — És ugy látszik, évről-évre szomorú következetességgel — pontosan megjelenik. Tehát abban nem lehet bízni, a mit tekintetes Maradi bátyám mond: „máskor is volt ragyás szőlő, de a másik évben helyre pótolta a jó Isten.“ Bizony nem pótolja azt vissza. Egyáltalában bátor vagyok (nem az Isten ellen) kikelni az effele ősi, régi pietisticus nézet elen. „Segits magodon, az Isten is megsegít“, ide módosította az Istenben való bizodalmat a mai gyakorlati felfogás.

Azt ne reméljük, hogy a már elgkinzott szőlőink a maguk emberségéből kiheverik ez egyiptomi csapást.

Szőlőink el vannak vntülve, erőtlenedve. Hiszen legtöbb szőlőnk nem mondom, hogy éppen Noé apánk ültette, de legalább is nagy-, vagy dedapunk. Figyelemmel vizsgáltam szőlőinket, azt tapasztaltam, hogy a fiatal ültetéseket nem tudja úgy elsilányítani, mint a véneket — mert fiatalok lévén — erőteljesebb hajtásokat nevelnek. A termés azonban ezeken is tönkre ment. A vén szőlőben pedig nem csak az 1893-iki, de az 1894-iki termés is, mert gyenge lévén az életerő, majd semmi fajok nincs.

Az ozdi ember ros szüretkor azzal vigasztalja magát: „hála Istennek szép a... fája.“ Fajdalom, most ez a gyenge vigasztalás is elmaradt.

Azonban nemes Maradi bátyám most is azzal vigasztalja magát: „jobbhan adja az Isten.“

Lássuk tehát kedves bátyám, hogy adja jobban az Isten.

Ifjabb Maradi bátyámnak teremni szokott 800 veder bora, 1891-ben beleütött a „rogya“, úgy-é elpanaszolta fiúnek-fának, hogy csak 400 vedert szűrt le, az is vinkó volt — tehát veszteség 50% 1892-ben — mert gyenge volt a fája és újból fellepett a „fenerospor“, lett 200 veder, ismét 50% veszteség, az azelőtti egészséges állapothoz mérve 75%, 1893-ban szűrt — horrendum — 30 veder bort, tehát majd semmit, az 1894. évi termést nem számítom, mert hisz jól láthatja, hogy semmi fája nincs.

Idősebb Maradi bátyámnak (neveket azért nem említek, mert a nemes embernek megvan az a rossz természete, hogy ha valami kára van az o hibája miatt, eltagadja; hanem tudják az illetők, hogy igazam van) 1891-ben három darab kis szőlőjéből volt 75 veder bora, 1892-ben 37½ (az átkozott 50%!) 1893-ban 18 veder, 1894-ben? ... vigasztalja magát azzal, hogy nem kavarja fel a fináncz az epéjét, mikor kéri a fogyasztási adót.

Tegyük már most egy kis számítást, ráérünk, ugy is innep van. Ifjabb Maradi bátyámnak 1891-ben volt 400 veder vesztesége, vedre volt akkor 1 frt 20 = 480 frt; 1892-ben 600 veder = 720 frt; 1893-ban 770 veder = 1078 frt, summa-summarum 2278 frt, nem döbben meg reá? Hisz egy egész vagyon. Azonban itt még nincs vége a számításnak; mert 6 hold szőlője évenként a 20 frt = 120-ban kóstál megdolgozva, 3X120 = 360, összesen = 2638 frt.

Az, hogy nem volt gépje, drága az anyag, nem tudta, mit csináljon, nem mentség. Azzal a pénzzel, mit így könnyelműen elvesztegetett, 2 vaggon gépet vehetett volna s még pénze is maradt volna szépen, nem kíséri ki a végrehajtó urat levett kalappal a kis utca ajtóig. Egy gép elég hat holdnak. Egy Vermorell-gép 20—22 frt; 22 frttal szemben 2600 frtot veszíteni, ez hazard játék. A hazard-játék tiltva van bátyám!

— No, hiszen a gép nem drága nagyon, de borzasztó sokba kerül az anyag. Na, az igaz! Eszembe jut az egyszeri fősvény gazda, a kinek azért égett az istállóba két ökre, mert hitetlen nem tudta ki oldani; a köteleket sajnálta elvágni, mert hát pénzbe kerül. Nézze bátyám, a legjobb öntöző materia: bordai keverék (bocsásson meg szerkesztő ur, hogy nem irtam francziasan, én még csak tudok francziasan írni, de attól félek, hogy Maradi bátyám nem tud francziasan olvasni) — egy holdra kell:

1. 100 liter víz, ez kerül semmibe = 0 kr.
2. 2 klg. rezgálicz á 26 kr = 52 kr.
3. 2 klg. égetett mész á 10 kr = 20 kr.

Összesen 72 kr.

Kell öntözni 3-szor, 3 X 72 = 2 frt 16 kr, van 6 hold szőlője, tehát 6 X 2 frt 16 kr = 12 frt 96 kr az anyag. De kerüljön 3 szor annyiba, akkor is csekélység; mikor vele százakat lehet megmenteni.

Jól van öcsém, jól! De ha nem tudom mit csináljak vele. Oh én istenem, de nagy baj, van a falujában egy rossz tanítójuk (300—400 frtért jó nem is lehet,) kérdezze meg tőle. De ha ő sem tudja? Ne higgye! A tanító a világon a legokosabb ember, annak mindent kell tudni (mind csak 300 frtért,) s ha nem tudja, elmondom én, — ha lesz szives reám hallgatni:

(Folyt. köv.)

Szerkesztőség :
Dr. MAGYARI KÁROLY. **TÖRÖK BERTALAN.**
 Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF

Nyersselyem bastruhákra alkalmas kelméket öltönyönként 9 frt 50 kr-ért és jobb fajtájakat is — valamint **fekete, fehér és színes selymeket** méterenként 45 kr-tól 11 frt 65 kr-ig — sima, kockázott, esikozott, mintázott és damasztolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállit; postabér és vámmentesen a privát-megrendelők lakására HENNEBERG G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRCHBEN. Minták pótafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó

HIRDETÉSEK.

Máriaczei Gyomorceppék

nagyszertien hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű.
 A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorvengés, bűzös lehellet, felfútság, savanyú fejbőgés, hasmenés, gyomorféreg, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgrcs, szűkítés.
 Hatatos gyógyszernek bizonyult fejéjásánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél etellekkel és italokkal gúszták, májbajok és hámorrtórá-nál.
 Emeltett bajoknál a **Máriaczei gyomorceppék** évek óta kiténiknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati irási assal együtt 40 kr., nagy üveg 80 kr.

Magyarországi foraktár:
Török József gyorszertára
 Budapest, Király utca 12 sz.
 A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly eszeppet tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítottam”.
 A **Máriaczei gyomorceppék** valódiságát bizonyítottam.
 A **Máriaczei gyomorceppék** valódiságát bizonyítottam.
 A **Máriaczei gyomorceppék** valódiságát bizonyítottam.

Kovács József gyógyszerésznél
 Nagy-Enyeden.
Schieszl Károly gyógyszerésznél
 Balázsfalván.
Wolf G. és fia gyógyszerészeknél
 12-43 Tordán.

Arankamentes lóheremag
 nagyszemű 100 kilója 76 frt, 5, 10, 25, 50 kilós zsákokban, államilag ólom-
 4-10 zárolva.

Ré pamag
 ugyanolyan árban, Alvinczen feladva, utánvétellel kapható

Gróf Teleki Arvéd
 drassói uradalmában, u. p. Koneza.

SZÓLÓTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE!
 A közeledő permutezési évad beálltával tekintettel arra, hogy az anyag keverés sok munkát és fáradságot igényel; a gazdálaközön-ség részére már kész

Meszes-Rézgálicz
 oldatot tart raktáron jutányos áron **CIRNER J. JÓZSEF kereskedő Nagyenyeden.** — A meszes oldat vegyítésére és használatára vonatkozó utasításokkal készséggel szolgál.

Ajánlom az
Első Magyar
Gazdasági Gépgyár
 által igen szilárdan készített
Permetezőket,
 darabonként 14 frt 50 kr. — **Nehezebb**
Ausztriát 18 frt-ért. Első rendű legjobb
részgáliczot (kék kö) 30 kr kilónként. —
 100 kilo vételnél 29¹/₂ frt. Teljes tisztelettel

BISZTRITSÁNY LAJOS

LE GRIFFON
 Valódi Francia papír

ÜGYELJENEK A JEGYRE
ÜVAKODJANAK MINDEN UTÁNZASTOL

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
SZIVARKA PAPIR
 az egészségnek leghasznosabb

(31-52.)

M. CORMICK
Fűkaszáló és aratógépek
 a legjobbak a világon. Kiténtetve minden kiállításon.

PETROLEUMMOTOROK,
 gőz és járgánycséplőgépek, ekék, boronák, rosták, trieurök, sorvető-gépek, kézivetőgépek, kukorica-morzsolók, szecska és répvágók, daráló-gépek, malmok, ugy mint mindenféle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:

MÜLLER és WEISZ-nál
 8-12
 BUDAPESTEN, Váci-körut 76. a nyugoti pályaudvar közelében.

Tessék csak mindig 10-10
„ZACHERLIN“-T
 kérni, az a legbiztosabb és legjobb rovarpusztító szer, mivel az **minden rovarpusztító szer között a leghathatósabb.**

Nem szükséges dicsérni annak jóságát és hatását; eléggé bizonyítja azt a „Zacherlin”-nek nagy mennyiségben használása és óriási kiterjedésű híre és piaca, mely mindenütt ismeretes

Pecsetelt üveget kell csak mindig kérni, melyen a „Zacherlin” olvasható. **Minden más fajta szer csak értéktelen utánzat.**
 Egy üveg ára 15, 30, 50 kr., 1 és 2 frt. A Zacherlin-ötítőző 30 kr.

A „Zacherlin” valódi minőségben kapható:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos, Cirner J. József és Winkler János uraknál.
Abrudbányán: Molnár Árpád urnál.
Balázsfalván: Sinberger Salamon gyógyszerész, Schieszl Károly, Klein testvérek és Heiskovitz Leopold uraknál.
Gyulafehérváron: Fröhlich Gyula, Szentgyörgy M. gyógyszerész, Jakabfy Albert és Nagy József uraknál.
Maros-Ujváron: Virág Tamás urnál.

